

Προεδρικό Διάταγμα υπ'Αριθμ. 162

Ίδρυση Κλινικής Μεταμοσχεύσεως Οργάνων στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και καθορισμός του εσωτερικού της κανονισμού.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) των άρθρων 50 παρ.1 και 7 παρ.5 του Ν. 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι.» (Α- 87) όπως η τελευταία αυτή διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο 48 παρ.2 του Ν. 1404/1983 «Δομή και λειτουργία των Τ.Ε.Ι.» (Α- 173), β) του άρθρου 1 περ. ιι του Π.Δ. 55/1996 (Α- 48). 2.Τη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (συνεδρίαση: 2η/1.12.1998)
2. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού (29Α του Ν. 1558/1985, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 - Α- 154 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ.2(α) του Ν. 2469/1997 - Α- 38) και
3. Την 162/1999 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Ίδρυση - αντικείμενο

1. Ίδρύεται στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Κλινική Μεταμοσχεύσεως Οργάνων η οποία εξυπηρετεί εκπαιδευτικές ερευνητικές και νοσηλευτικές ανάγκες στα επιστημονικά αντικείμενα της μεταμοσχεύσεως οργάνων και ειδικότερα της μεταμόσχευσης νεφρών, παγκρέατος, ήπατος και εντέρου. Η κλινική περιλαμβάνει (i) την ειδική μονάδα μεταμοσχεύσεως οργάνων (ii) την ειδική μονάδα χειρουργικής αντιμετώπισης παθήσεων και (iii) τα εξωτερικά ιατρεία.
2. Η κλινική εντάσσεται στον τομέα χειρουργικής

Άρθρο 2

Αποστολή

1. Η κλινική έχει ως αποστολή:
 - α. Την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών της Ιατρικής Σχολής καθώς και τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών στα αντικείμενα δραστηριότητάς της
 - β. Την εξυπηρέτηση των διαφόρων κοινωνικών αναγκών όταν και όποτε ζητείται συγκεκριμένη συνδρομή που ανήκει στα θέματα με τα οποία ασχολείται
 - γ. Την ειδίκευση ιατρών, νοσηλευτών καθώς και άλλων λειτουργών των κλάδων υγείας και τη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση αυτών
 - δ. Την χειρουργική αντιμετώπιση παθήσεων ασθενών υποψηφίων προς μεταμόσχευση οργάνων ως και την περίθαλψη ασθενών που έχουν υποστεί μεταμόσχευση
 - ε. Την εκτέλεση πειραματικών ερευνητικών προγραμμάτων με σκοπό τη μελέτη και αναζήτηση νέων τεχνικών και θεραπευτικών μεθόδων
 - ζ. Τη συνεργασία για την πραγματοποίηση ερευνών και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλες κλινικές ή ακαδημαϊκά - ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής
 - η. Τη συνεργασία, για την πραγματοποίηση ερευνών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και γενικώς δραστηριοτήτων συναφών με τα επιστημονικά αντικείμενα της κλινικής, με Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς
 - θ. Την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων με σκοπό την ενημέρωση του ιατρικού και λοιπού προσωπικού της κλινικής
2. Το έργο της κλινικής ανταποκρινόμενο στις νέες μεθόδους μεταμοσχεύσεως οργάνων διακρίνεται σε εκπαιδευτικό, ερευνητικό και κλινικό
3. Το εκπαιδευτικό έργο της κλινικής περιλαμβάνει την εκπαίδευση των φοιτητών της Ιατρικής Σχολής, την εκπαίδευση των ειδικευομένων, και ειδικευμένων ιατρών και την εκπαίδευση άλλων λειτουργών υγείας
 - α. Η εκπαίδευση των φοιτητών είναι θεωρητική και πρακτική και γίνεται από το διδακτικό προσωπικό της Κλινικής. Για τη λύση προβλημάτων, που σχετίζονται με την θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών γίνονται κοινές συνεδριάσεις του προσωπικού της Κλινικής με τους εκλεγμένους εκπροσώπους του έτους των φοιτητών. Η θεωρητική εκπαίδευση περιλαμβάνει την παρακολούθηση μαθημάτων από έδρας, φροντιστηριακών ασκήσεων παρά την κλίνη του ασθενούς, σεμινάρια, κ.λ.π., στα οποία συμμετέχουν ενεργά και οι ίδιοι με την παρουσία ενδιαφερουσών περιπτώσεων, ανάπτυξη θεμάτων πρακτικής χρησιμότητας, βιβλιογραφική ενημέρωση κ.λ.π. Η πρακτική εκπαίδευση περιλαμβάνει την κλινική άσκηση των φοιτητών στους θαλάμους των ασθενών με την διενέργεια φλεβοκεντήσεων, καθετηριασμών, παρακεντήσεων, βοήθειας στο χειρουργείο και εν γένει την φροντίδα των ασθενών. Με την βοήθεια των μελών ΔΕΠ και των μεταπτυχιακών υποτρόφων, οι φοιτητές παρακολουθούν σε μικρές ομάδες και συμμετέχουν στην εξέταση των ασθενών που νοσηλεύονται στην κλινική ή προσέρχονται στο εξωτερικό ιατρείο και στο ιατρείο επειγόντων περιστατικών.
 - β. Η εκπαίδευση, ιατρών διακρίνεται σε πρακτική και θεωρητική. Η πρακτική έχει σκοπό την απόκτηση πείρας από τους νεώτερους γιατρούς, την προοδευτική εισαγωγή στον τρόπο εξέτασεων των βαρέως πασχόντων ασθενών από τους ειδικευόμενους γιατρούς, την εκμάθηση των νοσηλευτικών χειρισμών και τεχνικών για όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας. Ειδικά για τους ειδικευόμενους ιατρούς καταρτίζεται πρόγραμμα εκπαίδευσως κατ'έτος, άσκηση που περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή τους στο κλινικό έργο (νοσηλεία ασθενών, εφημερίες επειγόντων περιστατικών κ.λ.π.). Το πρόγραμμα συντάσσεται με γνώμονα πρωτίστως την ανάπτυξη του μεγίστου δυνατού στην απόδοση της υγείας των νοσηλευομένων και των προσερχόμενων στα εξωτερικά ιατρεία ασθενών, σε συνδυασμό με τις ανάγκες των ιατρών της κλινικής για εκπαίδευση και απόκτηση πείρας στο αντικείμενο της

μεταμοσχεύσεως οργάνων. Η θεωρητική εκπαίδευση περιλαμβάνει κλινικά μαθήματα στους θαλάμους των ασθενών, συζητήσεις ενδιαφερουσών περιπτώσεων, φροντιστηριακές ασκήσεις, σεμινάρια, βιβλιογραφική ενημέρωση κ.λ.π. με συμμετοχή όλων των βαθμίδων της ιεραρχίας και των φοιτητών, σύμφωνα με το ισχύον κατά περίοδο πρόγραμμα.

4. Το ερευνητικό έργο της κλινικής αποσκοπεί, στην εκπόνηση πρωτοτύπων διατριβών και μελετών, τη δημοσίευση κλινικών και ερευνητικών εργασιών, καθώς και ότι άλλο θεωρείται απαραίτητο για την εκπαίδευση των φοιτητών και την ακαδημαϊκή κατάρτιση ιατρών στις μεταμοσχεύσεις οργάνων, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα εκάστου μέλους του προσωπικού της κλινικής
5. Το κλινικό έργο περιλαμβάνει την περίθαλψη των ασθενών και την θεωρητική - πρακτική εκπαίδευση ιατρών και φοιτητών. Η περίθαλψη των ασθενών συνίσταται στην κλινική διάγνωση, την εργαστηριακή διερεύνηση, την θεραπεία και την συνολική φροντίδα αυτών. Τα μέλη ΔΕΠ και οι λοιποί ιατροί της κλινικής συνοδευόμενοι από τους ειδικευόμενους ιατρούς και ομάδα φοιτητών επισκέπτονται τους ασθενείς για ενημέρωση, συμπλήρωση, αλλαγή ή διακοπή νοσηλείας ή παραγγελία για εργαστηριακές και λοιπές εξετάσεις. Στις επισκέψεις αυτές στις οποίες παρίσταται και ο διευθυντής, συζητούνται διαγνωστικά και θεραπευτικά προβλήματα ενδιαφερουσών περιπτώσεων. Τουλάχιστον δύο από τις επισκέψεις εβδομαδιαίως έχουν εκπαιδευτικό χαρακτήρα και μία συζήτηση των δυσχερών περιπτώσεων για λήψη αποφάσεων για την περαιτέρω πορεία αυτών.

Άρθρο 3

Προσωπικό

1. Η κλινική στελεχώνεται από ιατρικό και λοιπό προσωπικό που υπηρετεί στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και από προσωπικό που υπηρετεί στο νοσοκομείο του ΕΣΥ όπου εγκαθίσταται, σύμφωνα με το άρθρο 13 του 1397/83 (Α- 143) η κλινική και το οποίο αποσπάται ή τοποθετείται σ αυτήν. Το ιατρικό προσωπικό αποτελείται από τον διευθυντή και μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) της Ιατρικής Σχολής που η επιστημονική τους ενασχόληση εμπίπτει στα διδακτικά, ερευνητικά και κλινικά ενδιαφέροντα της κλινικής και από ειδικευμένους και ειδικευόμενους και ιατρούς. Το λοιπό προσωπικό περιλαμβάνει μέλη Ειδικού Διοικητικού - Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Δ.Τ.Π.), μέλη του νοσηλευτικού προσωπικού, και λοιπού παραϊατρικού προσωπικού ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της κλινικής. Η τοποθέτηση των μελών του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού και των μελών του ειδικού διοικητικού και τεχνικού προσωπικού γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 4 παρ.1 (δ) του Ν. 2083/1992 (Α- 159), ενώ των υπολοίπων με τη διαδικασία που ορίζεται στον οργανισμό του νοσοκομείου στο οποίο εγκαθίσταται η κλινική.

Άρθρο 4

Διοίκηση - αρμοδιότητες

1. Η κλινική διευθύνεται από διευθυντή που είναι μέλος του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) της Ιατρικής Σχολής, του Πανεπιστημίου Αθηνών και ορίζεται με τη διαδικασία του άρθρου 28 παρ.22 του Ν. 2083/1992, όπως ισχύει.
2. Ο διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 7 του Ν. 1268/1982 μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η κατάρτιση και η υποβολή στη Γενική Συνέλευση του τομέα χειρουργικής του ετήσιου προγράμματος - λειτουργίας για τις διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες και η μέριμνα για την εφαρμογή τους, η μέριμνα για την υλοποίηση των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του νοσοκομείου στο οποίο λειτουργεί η κλινική, η μέριμνα για την παροχή του νοσηλευτικού έργου, η

μέριμνα για τη στελέχωση και την οικονομική διαχείριση των εσόδων της κλινικής, η μέριμνα για την υποβολή του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων, η εισήγηση στη γενική συνέλευση του τομέα χειρουργικής για τον ορισμό των υπευθύνων των ειδικών μονάδων των αναλώσιμων υλικών και του κινητού εξοπλισμού και η υπογραφή κάθε εξερχόμενου εγγράφου.

3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του τομέα χειρουργικής, ύστερα από πρόταση του διευθυντή της κλινικής ορίζεται ο αναπληρωτής του ο οποίος τον αναπληρώνει όταν απουσιάζει ή κωλύεται
4. Με εισήγηση του διευθυντή στα αρμόδια όργανα είναι δυνατή η πρόσληψη διακεκριμένων επιστημόνων σε τομείς σχετικούς με τις διδακτικές, ερευνητικές και νοσηλευτικές δραστηριότητες της κλινικής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 1268/1982 και του άρθρου 5 του Π.Δ. 407/1980 (Α- 112).
5. Ως επιστημονικοί υπεύθυνοι κάθε ειδικής μονάδας της κλινικής επιλέγονται ιατροί με αποδεδειγμένη επιστημονική γνώση των ειδικότερων αντικειμένων, ειδική μετεκπαίδευση και μακρόχρονη εμπειρία. Οι επιστημονικοί υπεύθυνοι μεριμνούν για την απρόσκοπτη λειτουργία της μονάδας στα πλαίσια των αποφάσεων του διευθυντή και των οδηγιών των οργάνων διοίκησης του νοσοκομείου, στο οποίο λειτουργεί η κλινική.

Άρθρο 5

Εγκατάσταση - λειτουργία

1. Η κλινική εγκαθίσταται και λειτουργεί σε νοσοκομείο υπαγόμενο στο ΕΣΥ με τη διαδικασία του άρθρου 13 παρ. 1 του Ν. 1397/1983 (Α- 143).
2. Ο διευθυντής έχει την ευθύνη για την εν γένει λειτουργία της κλινικής, τη χρησιμοποίηση οργάνων και υλικών, και την παραμονή εργαζομένων στους χώρους που πραγματοποιούνται πειραματικές μελέτες. Ο διευθυντής ενημερώνεται για κάθε ερευνητική πειραματική εργασία πριν από τη διεξαγωγή της και καθορίζει την προτεραιότητα χρήσης οργάνων και χώρων όταν δεν υπάρχει σχετική απόφαση.
3. Η χρησιμοποίηση ειδικών οργάνων επιτρέπεται στο προσωπικό της κλινικής ή σε ερευνητές που έχουν ειδική επί των οργάνων αυτών εκπαίδευση. Κινητά όργανα και σκεύη, τα οποία παραδίδονται για τη διεξαγωγή ερευνητικής πειραματικής εργασίας επιστρέφονται, μετά τη χρησιμοποίησή τους, στην κατάσταση που έχουν παραδοθεί.
4. α. Στην κλινική δεν επιτρέπεται η νοσηλεία υπεραρίθμων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία
β. Η επιλογή των ασθενών για θεραπεία διενεργείται από τον διευθυντή ή το νόμιμο αναπληρωτή του, εν όψει της σειράς προτεραιότητας μεταξύ των υποψηφίων προς μεταμόσχευση, της κρισιμότητας της κατάστασης του ασθενούς, σε συνδυασμό με την προσδοκώμενη ωφέλεια από τη θεραπεία
γ. Η ευθύνη για τη λήψη ιατρικών αποφάσεων κατά τη διάρκεια της παραμονής του ασθενούς στη κλινική ανατίθεται στο επιστημονικό προσωπικό της
δ. Οι ασθενείς κατά την εισαγωγή τους στην κλινική δηλώνουν εγγράφως ότι επιτρέπουν στο επιστημονικό της προσωπικό να προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για την θεραπεία τους, και την ενημέρωσή τους ή των συγγενών τους
ε. Σε κάθε εισαγόμενο στην κλινική ασθενή χορηγείται ειδική κάρτα με το όνομά του την οποία πρέπει να έχει μαζί του ο επισκέπτης του ασθενούς, προκειμένου να του επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο νοσηλείας
ζ. Κάθε μη νοσηλευόμενος εισερχόμενος στο χώρο νοσηλείας είναι υποχρεωμένος να τηρεί αυστηρά τους κανόνες της κλινικής, περιλαμβανομένων των όρων ενδύσεως, ησυχίας και χρόνου αναμονής
η. Με την εισαγωγή του ασθενούς στην κλινική, δηλώνεται το πρόσωπο (συγγενής ή στενά ενδιαφερόμενος) που θα ενημερώνεται από το επιστημονικό προσωπικό για την πορεία του

αρρώστου

- θ. Την ευθύνη της ιατρικής φροντίδας των ασθενών, της διοίκησης του ιατρικού προσωπικού, των φυσιοθεραπευτών και του τεχνικού προσωπικού της κλινικής έχει ο διευθυντής ή ο νόμιμος αναπληρωτής του
 - ι. Την ευθύνη της παροχής νοσηλευτικών υπηρεσιών στους ασθενείς της κλινικής που περιλαμβάνει τη συνεχή και αδιάκοπη παρακολούθηση των ζωτικών λειτουργιών τους, την εκτέλεση των ιατρικών εντολών καθώς και την ευθύνη της διοικήσεως του νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού, έχει η αδελφή προϊσταμένη
 - κ. Η ιατρική περίθαλψη των ασθενών ανήκει στα μέλη του ιατρικού προσωπικού τα οποία οφείλουν: (i) Να δίδουν κάθε ιατρική εντολή μόνο γραπτά και συγκεκριμένα. Τούτο υποδηλώνει ότι κάθε βοηθός στη διάρκεια της εφημερίας του οφείλει να ελέγχει την κάρτα των ιατρικών εντολών και να αναθεωρεί ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των ασθενών. Την κάρτα ελέγχει υποχρεωτικά ανά δωδεκάωρο ο εφημερεύων επιμελητής και ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του, τουλάχιστον μία φορά την ημέρα.
 - ι. Να αναφέρουν γραπτά και με σαφήνεια στο ιστορικό των ασθενών κάθε εύρημα ή συμβάν (πορεία νόσου) ή την απουσία ευρημάτων. Τούτο υποδηλώνει ότι κάθε ιατρός στη διάρκεια της υπηρεσίας του κάνει τουλάχιστον μία, γραπτή καταχώρηση για κάθε άρρωστο και υπογράφει. Ο βοηθός που αναλαμβάνει εφημερία από τον προηγούμενο συνάδελφο του, διαβάζει παρουσία του και μονογράφει την καταχώρηση αυτή. Κάθε ιατρός εφημερεύων υποχρεούται να κάνει τη δική του καταχώρηση στη διάρκεια της εφημερίας του, για κάθε ασθενή η οποία μπορεί να έχει τη μορφή της γραπτής αποδοχής της καταχωρήσεως του βοηθού και (iii) Κάθε σύμβουλος (όπως και ιατρός της κλινικής στην οποία ανήκει ο ασθενής) διατυπώνει τη γνώμη του και τις υποδείξεις του μόνο γραπτά και υπογραμμένα, στο ιστορικό του ασθενή.
 - λ. Η νοσηλευτική φροντίδα των ασθενών της κλινικής περιλαμβάνει: (i) Άμεση συμπλήρωση των διαγραμμάτων και δελτίων των ασθενών, της θερμοκρασίας, αριθμού αναπνοών, αριθμού σφύξεων, αρτηριακής πίεσης, σωματικού βάρους, αποβαλλομένων και χορηγούμενων υγρών με τη συχνότητα που ορίζουν οι ιατρικές εντολές, (ii) Καταχώρηση του χρόνου και του είδους κάθε φαρμάκου που χορηγείται σε ασθενή, (iii) Διαρκή παρακολούθηση της διατροφής, κενώσεων, σωματικής καθαριότητας, καταστάσεως του δέρματος και της κλινικοστρωμνής των ασθενών και (iv) Συντήρηση και φροντίδα των ενδοφλεβίων χορηγήσεων ουροκαθετήρων, παροχετεύσεων και ηλεκτροκαρδιογραφικών ή άλλων απαγωγών των ασθενών
 - μ. Οι καταχωρήσεις και τα δελτία παρακολούθησης των ασθενών παραμένουν στο φάκελλο του ασθενούς ενώ παράλληλα τηρείται υποχρεωτικώς στην κλινική ιδιαίτερο αρχείο, σύμφωνα με το πρότυπο που καθορίζει ο διευθυντής
5. Η κλινική χρησιμοποιεί σφραγίδα όμοια με αυτή της ιατρικής σχολής με την προσθήκη επί πλέον του τίτλου της, ήτοι «ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ». Στο χώρο όπου εγκαθίσταται η κλινική και ασκεί τις δραστηριότητές της υπάρχουν πινακίδες με τα ακριβή στοιχεία καθώς και τα στοιχεία του διευθυντή.

Άρθρο 6

Έσοδα

1. Τα έσοδα της κλινικής προέρχονται από: α) Την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων που πραγματοποιούνται για ίδιο λογαριασμό ή λογαριασμό τρίτων. β) Την πώληση ερευνητικών και εν γένει

επιστημονικών προϊόντων. γ) Τις πιστώσεις, που διατίθενται από την Ιατρική Σχολή με τη διαδικασία του άρθρου 4 παρ. 1(ε) του Ν. 2083/1992 (Α- 159). δ) Τις ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από διεθνείς οργανισμούς, δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις και νομικά ή φυσικά πρόσωπα και ε) Τις κληρονομίες, δωρεές και κληροδοσίες που καταλείπονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών για τους σκοπούς της κλινικής.

Άρθρο 7

Τηρούμενα βιβλία

1. Τα βιβλία και στοιχεία που τηρεί η κλινική είναι τα εξής: Βαθμολόγιο φοιτητών. Αρχείο ασθενών. Βιβλίο περιουσιακών στοιχείων. Φάκελλος οικονομικών στοιχείων κάθε έτους. Κατάλογος επιστημονικών βιβλίων, περιοδικών και οργάνων. Βιβλίο επιστημονικής δραστηριότητας. Βιβλίο μεταβολής προσωπικού. Πρωτόκολλο εισερχόμενης - εξερχόμενης αλληλογραφίας και κάθε άλλο βιβλίο ή στοιχείο που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις ή κρίνεται απαραίτητο για τις ανάγκες της κλινικής. Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 1999-08-03

Υπογράφωντες:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ